

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРИВОРІЗЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ДЕРЖАВНОГО НЕКОМЕРЦІЙНОГО ПІДПРИЄМСТВА
«ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЇВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»**

**КОНТРОЛЬОВАНИЙ
ПРИМІРНИК**

Криворізький фаховий коледж
Державного некомерційного підприємства
«Державний університет «Київський авіаційний інститут»
перейменованій на Криворізький фаховий коледж
Національного університету
«Київський авіаційний інститут»
Наказ від 29.05.2026 № 53-од

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник коледжу

Анатолій АНДРУСЕВИЧ

« 12 »

12

2025 р.

Система менеджменту якості

Умови доступності коледжу для навчання осіб з особливими освітніми потребами

СМЯ КРФК КАІ 03 – 01 – 2025

СХВАЛЕНО

педагогічною радою коледжу

від « 11 » 12 2025 р., протокол № 9

Введено в дію

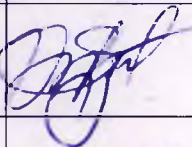
наказом КРФК КАІ

від « 12 » 12 2025 р., № 448-од

КРИВИЙ РІГ

	Система менеджменту якості Умови доступності коледжу для навчання осіб з особливими освітніми потребами	Шифр документа	СМЯ КРФК КАІ 03 – 01 – 2025
		сторінка 2 з 12	

УЗГОДЖЕННЯ:

	Підпис	Ініціал, прізвище	Посада	Дата
Розробник		О. Ковальчук	Завідувач відділення «Загальноосвітньої підготовки»	10.12.2025
Узгоджено		Г. Даниліна	Заступник начальника коледжу з навчально-методичної роботи	10.12.2025
Узгоджено		Я. Гринчук	Юрисконсульт	10.12.2025
Узгоджено		Д. Власенков	Відповідальний з якості коледжу	10.12.2025

Рівень документа – 2а

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

КОНТРОЛЬОВАНИЙ ПРИМІРНИК

Надруковано в єдиному екземплярі

Загальна кількість врахованих примірників - 0

	Система менеджменту якості Умови доступності коледжу для навчання осіб з особливими освітніми потребами	Шифр документа	СМЯ КРФК КАІ 03 – 01 – 2025
		сторінка 3 з 12	

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	4
2. Умови доступності коледжу для навчання осіб з особливими освітніми потребами.....	6
3. Курсанти (студенти) з особливими потребами.....	7
4. Спільні дії в просуванні інклюзивного навчання.....	8
5. Умови, які створені в Коледжі для навчання осіб з особливими освітніми потребами.....	9

	Система менеджменту якості Умови доступності коледжу для навчання осіб з особливими освітніми потребами	Шифр документа	СМЯ КРФК КАІ 03 – 01 – 2025
		сторінка 4 з 12	

1. Загальні положення

1.1. Це Положення розроблене відповідно до статті 23 Конвенції ООН ПРО ПРАВА ДИТИНИ, прийнята резолюцією 44/25 Генеральної Асамблеї ООН, від 20 листопада 1989 року та набула чинності 2 вересня 1990 року. Ратифікована Постановою Верховної Ради України №789ХІІ (78912) від 27 лютого 1991 року та набула чинності для України 27 вересня 1991 року.

1.2. Статті 53 Конституції України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР «Кожен має право на освіту».

1.3. Пункту 2 статті 3 Закону України «Про фахову передвищу освіту» від 06 червня 2019 року № 2745-VIII: «Право на фахову передвищу освіту гарантується незалежно від віку, статі, раси, стану здоров'я, інвалідності, громадянства, національності, політичних, релігійних чи інших переконань, кольору шкіри, місця проживання, мови спілкування, походження, соціального і майнового стану, наявності судимості, а також інших обставин та ознак. Ніхто не може бути обмежений у праві на здобуття фахової передвищої освіти, крім випадків, встановлених Конституцією та законами України».

1.4. Пункту 4 статті 3 Закону України «Про фахову передвищу освіту» від 06 червня 2019 року № 2745-VIII: «Для реалізації права на фахову передвищу освіту особами з особливими освітніми потребами заклади фахової передвищої освіти створюють необхідні умови для здобуття такими особами якісної фахової передвищої освіти».

1.5. Підпункту 3 пункту 4 статті 30 Закону України «Про фахову передвищу освіту» від 06 червня 2019 року № 2745-VIII: «Створювати необхідні умови для здобуття фахової передвищої освіти особами з особливими освітніми потребами».

1.6. Підпункту 4 пункту 7 статті 32 Закону України «Про фахову передвищу освіту» від 06 червня 2019 року № 2745-VIII. У структурі закладу фахової передвищої освіти має бути спеціальний навчально-реабілітаційний підрозділ, що утворюється з метою організації інклюзивного освітнього процесу та спеціального навчально-реабілітаційного супроводу здобувачів фахової передвищої освіти з особливими освітніми потребами, забезпечення їм доступу до якісної фахової передвищої освіти з урахуванням обмежень життєдіяльності.

1.7. Підпункту 4 пункту 2 статті 34 Закону України «Про фахову передвищу освіту» від 06 червня 2019 року № 2745-VIII : «Забезпечення створення у закладі фахової передвищої освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування».

	Система менеджменту якості Умови доступності коледжу для навчання осіб з особливими освітніми потребами	Шифр документа	СМЯ КРФК КАІ 03 – 01 – 2025
		сторінка 5 з 12	

1.8. Підпункту 3 пункту 5 статті 34 Закону України «Про фахову передвищу освіту» від 06 червня 2019 року № 2745-VIII : «Забезпечити відповідно до законодавства створення в закладі фахової передвищої освіти безперешкодного середовища для учасників освітнього процесу, зокрема для осіб з особливими освітніми потребами».

1.9. Пункту 12 статті 45 Закону України «Про фахову передвищу освіту» від 06 червня 2019 року № 2745-VIII : «Заклади фахової передвищої освіти створюють умови для вступників з особливими освітніми потребами шляхом забезпечення розумного пристосування та універсального дизайну».

1.10. Підпунктів 7, 32 пункту 1 статті 54 Закону України «Про фахову передвищу освіту» від 06 червня 2019 року № 2745-VIII : «Безоплатне забезпечення інформацією для навчання у доступних форматах з використанням технологій, що враховують обмеження життєдіяльності, зумовлені станом здоров'я (для осіб з особливими освітніми потребами)», «Інші необхідні умови для навчання, у тому числі для осіб з особливими освітніми потребами та із соціально вразливих верств населення».

1.11. Підпункту 2 пункту 2 статті 57 Закону України «Про фахову передвищу освіту» від 06 червня 2019 року № 2745-VIII Державні гарантії здобувачам фахової передвищої освіти. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, що здійснюють фінансування державних і комунальних закладів фахової передвищої освіти, відповідно до законодавства забезпечують безоплатним гарячим харчуванням здобувачів фахової передвищої освіти з числа: «Дітей з особливими освітніми потребами та осіб з їх числа, які навчаються у спеціальних та інклюзивних групах».

1.12. Навчання та виховання осіб з особливими освітніми потребами, зокрема тими, що спричинені порушенням розвитку та інвалідністю, у закладах дошкільної, позашкільної та середньої освіти здійснюються за рахунок коштів освітніх субвенцій, державного та місцевих бюджетів, інших джерел, не заборонених законодавством, у тому числі з урахуванням потреб дитини, визначених в індивідуальній програмі розвитку.

1.13. Зарахування осіб з особливими освітніми потребами до спеціальних закладів освіти, переведення з одного типу закладу до іншого та відрахування таких осіб здійснюються у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

Психолого-педагогічні послуги – це комплексна система заходів з організації освітнього процесу та розвитку особи з особливими освітніми потребами, що передбачені індивідуальною програмою розвитку та надаються педагогічними працівниками закладів освіти, реабілітаційних установ системи охорони здоров'я, соціального захисту, фахівцями інклюзивно - ресурсного центру.

	Система менеджменту якості Умови доступності коледжу для навчання осіб з особливими освітніми потребами	Шифр документа	СМЯ КРФК КАІ 03 – 01 – 2025
сторінка 6 з 12			

Корекційно-розвиткові послуги (допомога) – це комплексна система заходів супроводження особи з особливими освітніми потребами у процесі навчання, що спрямовані на корекцію порушень шляхом розвитку особистості, її пізнавальної діяльності, емоційно-вольової сфери та мовлення.

Психолого-педагогічний супровід – це комплексна система заходів з організації освітнього процесу та розвитку дитини, передбачена індивідуальною програмою розвитку.

Будівлі, споруди і приміщення закладів освіти повинні відповідати вимогам доступності згідно з державними будівельними нормами і стандартами.

1.14. Статті 20 Закону України «Про повну загальну середню освіту» від 16 січня 2020 № 463-IX Інклюзивне навчання.

1.15. Статті 32 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21 травня 1997 № 280/97-ВР.

1.16. Закону України від 05 червня 2014 № 1324-VII «Про внесення змін до деяких законів України про освіту щодо організації інклюзивного навчання».

2. Умови доступності коледжу для навчання осіб з особливими освітніми потребами

2.1. Згідно з ЮНЕСКО інклюзивне навчання – це «процес звернення і відповіді на різноманітні потреби курсантів (студентів) через забезпечення їхньої участі в навчанні, культурних заходах і житті громади та зменшення виключення в освіті та навчальному процесі». Метою інклюзивного навчання є покращання навчального середовища, в якому викладач і курсант (студент) відкриті до різноманіття, де гарантується забезпечення потреб курсанта (студента) і повага до їх здібностей та можливостей бути успішними.

2.2. «Інклюзивне навчання – це комплексний процес забезпечення рівного доступу до якісної освіти курсантам (студентам) з особливими освітніми потребами шляхом організації їх навчання у Криворізькому фаховому коледжі Державного некомерційного підприємства «Державний університет «Київський авіаційний інститут» (далі – Коледж) на основі застосування особистісно орієнтованих методів навчання, з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності таких курсантів (студентів)» (Концепція розвитку інклюзивної освіти. Наказ МОН від 01.10.2010 № 912).

2.3. Інклюзивне навчання означає, що всі курсанти (студенти) можуть навчатися в Коледжі за місцем проживання, в академічних групах, в яких в

	Система менеджменту якості Умови доступності коледжу для навчання осіб з особливими освітніми потребами	Шифр документа	СМЯ КРФК КАІ 03 – 01 – 2025
		сторінка 7 з 12	

разі необхідності їм буде надаватися підтримка як у навчальному процесі, так і з перепланування Коледжу, аудиторій, навчальних програм і діяльності з тим, щоб всі курсанти (студенти) навчалися і проводили час разом.

2.4. Інклюзивне навчання ґрунтується на правах людини і принципах рівності, спрямоване на всіх курсантів (студентів), особливо тих, хто є виключеним з загальної системи навчання. Це процес усунення бар'єрів в системі освіти та системі підтримки.

2.5. Основа інклюзивного навчання;

Всі курсанти (студенти):

- можуть навчатися різними методами і в різний період часу.
- мають розвиток індивідуальних здібностей та особливості.
- відчують, що їх розуміють і цінують.

3. Курсанти (студенти) з особливими потребами

3.1. Термін «курсант (студент) з особливими потребами» стосується осіб, які потребують додаткової навчальної, медичної і соціальної підтримки з метою покращання здоров'я, розвитку, навчання, якості життя, участі в громаді, та інше. Сьогодні в Україні не має єдиної офіційної термінології для характеристики осіб з особливими потребами.

3.2. «Інвалідність» розглядається як «особливе» явище, яке базується на життєвому досвіді, з системною вірогідністю прояву серед населення будь якої країни, регіону. Інвалідність за природою може бути постійною або тимчасовою. Люди з інвалідністю та їхні сім'ї мають такі ж самі права на соціальну і економічну участь в житті суспільства.

Соціальне і фізичне середовище повинні бути модифіковані задля рівної участі всіх.

Політика держави і практична діяльність повинні відображати цінності рівності і правовий підхід.

3.3. З прийняттям Конвенції ООН «ПРО ПРАВА ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ» було визнано єдиний підхід до трактування цього поняття: «інвалідність є результатом взаємодії, яка відбувається між людьми з інвалідністю та перешкодами у стосунках і середовищі. Інвалідність – поняття яке еволюціонує». Конвенція прописує динамічний підхід, що дозволяє певні адаптації із збігом певного проміжку часу та в різних соціально – економічних обставинах.

3.4. Інклюзивне навчання означає, що всі курсанти (студенти) отримують освіту в звичайних академічних групах. Це не означає, що курсант (студент)

	Система менеджменту якості Умови доступності коледжу для навчання осіб з особливими освітніми потребами	Шифр документа	СМЯ КРФК КАІ 03 – 01 – 2025
		сторінка 8 з 12	

не може залишити аудиторію з якихось певних причин. Кожен курсант (студент) може отримати індивідуальну допомогу з тієї чи іншої дисципліни.

3.5. В інклюзивному навчанні в академічних групах можливості створюються для всіх курсантів (студентів) з тим, щоб вони навчалися разом. Інклюзивне навчання не розділяє курсантів (студентів) в академічних групах.

3.6. Всі курсанти (студенти) з інвалідністю отримують користь від інклюзивного навчання;

Воно дозволяє:

- розвивати індивідуальні сильні сторони і таланти.
- приймати всіх осіб з інвалідністю без виключення в загальноосвітню систему і суспільство.
- працювати над досягненням індивідуальної мети беручи участь в житті громади та їхньої академічної групи.
- залучати батьків в процес навчання і життя Коледжу.
- розвивати культуру належності і поваги до Коледжу. Мати можливість навчатися і поважати різні здібності інших.
- створювати дружні стосунки з іншими курсантами (студентами).

4. Спільні дії в просуванні інклюзивного навчання

4.1. Надавати всебічну допомогу курсантам (студентам) з особливими потребами, їх одноліткам та викладачам в разі потреби.

4.2. Створювати навчальні цілі згідно індивідуальних можливостей кожного курсанта (студента) з особливими потребами беручи до уваги, що вони можуть мати різні навчальні цілі, але навчатися разом в академічній групі.

4.3. По можливості переобладнувати Коледж і аудиторії з тим, щоб вони зосереджували увагу на потенціалі кожного курсанта (студента) з особливими потребами.

4.4. Сприяти підготовці викладачів до викладання курсантам (студентам) з особливими потребами, для ознайомлення з різними методами викладання.

4.5. Підтримувати виважене ставлення до батьків, особливо до мрій та цілей щодо майбутнього їхніх дітей.

	Система менеджменту якості Умови доступності коледжу для навчання осіб з особливими освітніми потребами	Шифр документа	СМЯ КРФК КАІ 03 – 01 – 2025
		сторінка 9 з 12	

5. Умови, які створені в Коледжі для навчання осіб з особливими освітніми потребами

5.1. У Коледжі є можливість отримати додаткові освітні послуги - індивідуальні корекційно - розвиткові заняття практичного психолога.

5.2. Для курсантів (студентів) з інклюзивною формою навчання адаптовано навчальні програми та плани, створено позитивний клімат курсантського (студентського) середовища.

5.3. Створено належні умови для перебування у Коледжі курсантів (студентів) з особливими освітніми потребами:

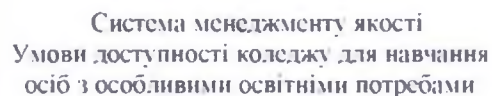
- є стоянка для транспорту курсантів (студентів) з особливими потребами;
- вхід в навчальний корпус обладнаний пандусом;
- складні місця руху обладнані поручнями;
- є стільці у холі для відпочинку;
- зроблено помітки на сходах;
- виконано поточний ремонт туалетів;
- виконано поточний ремонт аудиторій, гуртожитків.

	Система менеджменту якості Умови доступності коледжу для навчання осіб з особливими освітніми потребами	Шифр документа	СМЯ КРФК КАІ 03 – 01 – 2025
		сторінка 10 з 12	

Ф 03-04

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ з/п	Ініціал, прізвище ознайомленої особи	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				

СМЯ КРФК КАІ
03 – 01 – 2025

сторінка 11 з 12

Φ 03-05

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ запису	№ сторінки (пункту)	Тип запису*	Ініціал, прізвище особи, яка внесла зміни	Підпис особи, яка внесла зміни	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
1	Підстава для запису: <i>Наказ КНАУ № 29.05.2026 N 371-00</i>					
	<i>1-12</i>	<i>змінено</i>	<i>Н. Килишівська</i>	<i>Ан</i>	<i>29.05.2026</i>	<i>01.06.2026</i>
2	Підстава для запису:					
3	Підстава для запису:					
4	Підстава для запису:					
5	Підстава для запису:					
6	Підстава для запису:					
7	Підстава для запису:					
8	Підстава для запису:					
9	Підстава для запису:					
10	Підстава для запису:					
11	Підстава для запису:					
12	Підстава для запису:					
13	Підстава для запису:					
14	Підстава для запису:					
15	Підстава для запису:					
16	Підстава для запису:					
17	Підстава для запису:					

* – установлені наступні типи записів: «змінено», «змінено», «введено», «анульовано».

	Система менеджменту якості Умови доступності коледжу для навчання осіб з особливими освітніми потребами	Шифр документа	СМЯ КРФК КАІ 03 – 01 – 2025
		сторінка 12 з 12	

Ф 03-06

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЙ

№ з/п	Дата проведення ревізії	Ініціал, прізвище особи, що проводить ревізію	Висновок проведення ревізії	Підпис особи, що провела ревізію
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				